

[Haustrup Clemmensen.]

udvalget, der i særlig grad er i forgrunden her, eller på hvilke områder man skal finde frem til egnede, der kan påtage sig for en 3 års periode den meget store arbejdsbyrde og alligevel løse den på så uafhængig og alsidig måde, som der er behov for.

Jeg gør opmærksom på, at f. eks. for det 3 mands udvalg, der skal afgive indstillinger vedrørende den bildende kunst, er det dog alligevel årlige bevillinger på op imod 2³/₄ mill. kr. det drejer sig om, og der er dertil indstilling vedrørende finanslovshædersgaver. Det er et stort ansvar at lægge på de tre af ministeren udpegede udvalgsmedlemmer.

Må jeg konkludere med at understrege, at vi fra konservativ side hilser med glæde, at de skabende kunstneres vilkår nu forbedres, men at vi lægger afgørende vægt på, at det sker i frihed og uafhængighed.

Else-Merete Ross: Formålet med det foreliggende lovforslag er at forbedre vilkårene for den skabende kunst inden for den bildende kunst, den litterære kunst og tonekunsten. Det er gjort før gennem forskellige love. Det nye er, at man vil oprette et fællesorgan for statens støtte til disse kunstarter, så de tilgodeses efter principielt ensartede hovedretningslinjer. Man vil derved opnå et bedre overblik både samlet og inden for de enkelte områder, som skulle sikre en hensigtsmæssig fordeling af støtten.

Det radikale venstre er indforstået både med denne nydannelse og med den forøgede støtte, der stilles til rådighed, og tror, begge dele vil blive af stor betydning både for de skabende kunstnere og for hele vort samfund.

Både i fremsættelsen og i bemærkningerne fremhæves, at samfundets stigende velstandsniveau efterhånden har betydet en forringelse i levevilkårene for kunstnere sammenlignet med andre samfundsgrupper. Jeg ved ikke, hvor rigtig denne udtalelse er. Mange kunstnere kan jo på grund af velstandsstigningen opnå højere priser end før.

Men selv om det var rigtigt, synes jeg, vi er kommet alt for meget ind på, at den ene gruppes indtjening skal stige automatisk, når den anden gruppes stiger, og det forekommer mig at være en svikmølle og en kilde til evig utilfredshed.

Noget helt andet og for mig vigtigere er, at der blandt kunstnere er folk, som af den ene eller anden grund ikke kan opretholde livet ved deres kunst, men må tage erhvervsarbejde, som hindrer dem i at udføre deres primære opgave som skabende kunstnere. Derved lider alle vi andre et tab. Det lyder måske noget egoistisk, men jeg synes, det må være det ledende motiv; heldigvis fremhæves det da også i fremsættelsen, og jeg er 100 pct. enig med ministeren, når han siger, at

„af hensyn til os selv og vor tilværelse som mennesker i teknikkens tidsalder i et samfund, som vi ønsker skal bestå som kultursamfund, har vi brug for kunsten.“

Da vi i 1962 behandlede lovforslag om statens kunsthånd, citerede det ærede medlem hr. H. Larsen (Bjerre) en udtalelse af magister Ejner Johansson, som jeg gerne vil have lov til at gentage, da jeg synes, den supplerer ministerens udtalelse så udmærket:

„Man har på fornemmelsen, at vi bliver underforsynet med kunstneriske løsninger på problemerne, og at denne underforsyning i det lange løb vil afsætte mærkbare mangelsymptomer. Her kan malerne, billedhuggerne og arkitekterne måske hjælpe os“ — og han kunne have tilføjet: digterne og komponisterne — „ikke ved „at smykke“ vor hverdag, men ved at tvinge os kunsten ind på livet med alle dens problemer, skønheder, dens oprør mod vanetænkning og utålsomhed, dens greb om sjælen, der bringer os til at huske, at vi har en sådan og ikke bare en regnestok i livet.“

I samfund i stærk teknisk udvikling har vi måske nok særlig brug for kunsten. Jeg hørte for nylig Ilja Ehrenburg udtrykke sin